

PC-13667/NHH

B-2111

INDIAN POLITY

(Paper-BPOLBP-2301)

(Semester-III)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 10½ marks each and the entire Section C consisting of 14 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

- I. Analysis the Constituent Assembly.
- II. Discuss the basic features of Indian Constitution.
- III. Discuss the changing nature and emerging trends of Indian Federalism.
- IV. What is Fundamental Rights? Discuss the difference between Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy. (2×10½=21)

SECTION—B

- V. Write a note on Directive principles of State Policy.

- VI. Write down the composition and powers of Rajya Sabha.
- VII. Discuss the powers and role of Prime Minister of India.
- VIII. Discuss the composition and powers of Supreme Court.
(2×10½=21)

SECTION—C
(Compulsory Question)

- IX. Write short notes on the following :
1. Sovereignty.
 2. Fundamental Rights.
 3. What is Fundamental duties?
 4. 42nd Constitution Amendment.
 5. Article 15.
 6. Article 32.
 7. Right to Property.
 8. Election procedure of President.
 9. Role of Prime Minister.
 10. Composition of Supreme Court.
 11. Government of India Act of 1935.
 12. Position of Cabinet.
 13. Article 44.
 14. What is Right to Education? (14×2=28)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 14 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
- II. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਮੌਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- III. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਉਭਰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- IV. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- VI. ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲਿਖੋ।
- VII. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- VIII. ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C
(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ।
2. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ।
3. ਮੌਲਿਕ ਕਰਤੱਵ ਕੀ ਹਨ?
4. 42ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ।
5. ਅਨੁਛੇਦ 15.
6. ਅਨੁਛੇਦ 32.
7. ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।
8. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਧੀ।
9. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
10. ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਣਤਰ।
11. ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1935.
12. ਕੈਬੀਨੇਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ।
13. ਅਨੁਛੇਦ 44.
14. ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?